اندیشکده راهبردی تبیین

بررسی مهمترین آثار و پیامدهای ناشی از تغییر در وزارت خارجه آمریکا

مقالات

اسفند ۱۳۹۶

اندیشکده راهبردی تبیین

مجموعه گزارش راهبردی

بررسی مهمترین آثار و پیامدهای ناشی از تغییر در وزارت خارجه آمریکا

وبگاه اندیشکده : www.Tabyincenter.ir

نشانی : تهران، اقدسیه، خیابان شهید موحد دانش ،خیابان نسترن، پلاک ۳۲، واحد ۱۱

کد پستی : ۱۹۵۷۶۶۴۷۳۱

تلفن : ۲۶۱۵۳۳۲۹

نمابر : ۲۶۱۵۳۲۳۹

فهرست

۱.خلاصه مدیریتی ۶

۲.مقدمه ۷

۳.معرفی مایک پمپئو ۸

۴.روند تغییرات در دولت ایالات‌متحده آمریکا ۱۰

۵.تأثیر تغییر در دولت آمریکا بر موضوعات مهم سیاست خارجی این کشور ۱۲

۵-۱. سطح بین‌المللی ۱۲

۵-۲. سطح فرا منطقه‌ای ۱۴

۵-۳. سطح منطقه‌ای ۱۵

۵-۴. مسائل داخلی ایران ۱۵

۶. جمع‌بندی و نتیجه گیری ۱۶

۱.خلاصه مدیریتی

انتصاب مایک پمپئو، رئیس آژانس اطلاعات مرکزی آمریکا به‌عنوان وزیر امور خارجه می‌تواند مهم‌ترین موضوعات سیاست خارجی این کشور که مرتبط با منافع ملی جمهوری اسلامی ایران است را در چهار سطح: «بین‌المللی»، «منطقه‌ای»، «فرا منطقه‌ای» و «مسائل داخلی جمهوری اسلامی ایران» تحت تأثیر قرار دهد. اندیشکده راهبردی تبیین با تشخیص ضرورت بررسی و مطالعه موضوع، با استفاده از ظرفیت کارشناسی خود اقدام به تشکیل جلسه و بررسی تغییرات در دولت ایالات‌متحده آمریکا با تأکید بر وزارت خارجه این کشور به روش گروه متمرکز کرده است.

در این چارچوب ابتدا معرفی جامع و کلی از گزینه انتصابی به‌عنوان وزیر خارجه ایالات‌متحده آمریکا به عمل آمده و دو سؤال در رابطه با تغییرات ایجاد شده با تأکید بر وزارت خارجه مطرح شده است. اولین سؤال این است که «فرایند تغییرات در دولت ایالات‌متحده آمریکا چگونه است؟» و سؤال دوم ناظر بر این موضوع است که «چه موضوعاتی و چگونه می‌توانند تحت تأثیر تغییرات به وجود آمده در دولت ایالات‌متحده واقع شوند؟» جهت پاسخ به این سؤالات در یک بخش فرایند تغییرات در کاخ سفید و سمت‌وسوی آن‌ها تشریح شده و در بخش بعدی مهم‌ترین موضوعاتی که می‌توانند در اثر تغییر اخیر در دولت آمریکا متأثر شوند به همراه چگونگی تغییر بیان شده است.

۲.مقدمه

دونالد ترامپ رئیس‌جمهور ایالات‌متحده طی توئیتی اعلام کرده است که «مایک پمپئو» رئیس آژانس اطلاعات مرکزی آمریکا جایگزین «رکس تیلرسون» وزیر امور خارجه این کشور خواهد شد. این تغییر می‌تواند زمینه بروز آثار و تبعاتی در موضوعات مهم سیاست خارجی آمریکا باشد و منافع جمهوری اسلامی ایران را به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم تحت تأثیر قرار دهد.

ازنظر علمی نظریاتی وجود دارند که «فرد» را در فرایند تصمیم‌گیری رفتار بین‌المللی یک کشور مهم و اثرگذار تلقی می‌کنند. ازجمله این نظریات لیبرالیسم و رئالیسم کلاسیک است. برجسته‌ترین برونداد تئوریک تأکید بر نقش افراد در شکل‌گیری سیاست خارجی یک کشور، نظریات مربوط به «تصمیم‌گیری» است. در این حوزه مسائلی مانند انگیزه‌های شالوده ساز تصمیمات فرد و علت دشوارتر بودن تصمیم‌گیری برای برخی اشخاص در مقایسه با دیگران، محدودیت‌های سیستمی برای تصمیم‌گیرندگان و تعاملات بوروکراتیک منجر به تصمیم سازی موردمطالعه و بررسی قرار می‌گیرد.

اندیشکده راهبردی تبیین با تشخیص ضرورت بررسی و مطالعه موضوع، با استفاده از ظرفیت کارشناسی خود اقدام به تشکیل جلسه و بررسی تغییرات در دولت ایالات‌متحده آمریکا با تأکید بر وزارت خارجه این کشور به روش گروه متمرکز کرده است. در این چارچوب دو سؤال مطرح و پاسخ داده شده‌اند:

۱. فرایند تغییرات در دولت ایالات‌متحده آمریکا چگونه است؟

۲. چه موضوعاتی و چگونه می‌توانند تحت تأثیر تغییرات به وجود آمده در دولت ایالات‌متحده واقع شوند؟

جهت پاسخ به این دو سؤال ابتدا روند کلی تغییرات در دولت ایالات‌متحده آمریکا در طول یک سال اخیر موردبررسی اجمالی قرار گرفته است. سپس تأثیرات محتمل و ممکن تغییر در وزارت خارجه آمریکا بر مهم‌ترین موضوعات بین‌المللی موردمطالعه قرار گرفته‌اند. در این چارچوب انتظار می‌رود جایگزینی رکس تیلرسون با مایک پمپئو موجب ایجاد تغییراتی در فرایند تصمیم سازی هیئت حاکمه ایالات‌متحده آمریکا در مورد موضوعات مهم بین‌المللی، فرا منطقه‌ای، منطقه غرب آسیا و به‌ویژه مسائل داخلی جمهوری اسلامی ایران شود. مسئله توافق هسته‌ای و توان دفاعی موشکی ایران، مذاکره با کره شمالی، رابطه با روسیه و اروپا، نقش‌آفرینی آمریکا در معادلات مربوط به بحران سوریه، مسائل مربوط به کشورهای عراق، یمن، قطر و فلسطین اشغالی، مهم‌ترین موضوعاتی هستند که احتمالاً از این جابجایی تغییر خواهند پذیرفت.

۳.معرفی مایک پمپئو

مایک پمپئو متولد ۳۰ دسامبر ۱۹۱۶ و سیاستمدار جمهوری‌خواه آمریکایی است. تحصیلات خود را در مدرسه حقوق دانشگاه هاروارد به پایان رسانده و در آکادمی نظامی وست پوینت تحت آموزش‌های مهندسی و نظامی قرار گرفته است. وزیر خارجه جدید آمریکا طی سال‌های ۱۹۸۶ تا ۱۹۹۱ در نیروی زمینی ایالات‌متحده با درجه کاپیتان مشغول به خدمت بوده است. او در ژانویه ۲۰۱۱ توانست از حوزه انتخابیه چهارم کانزاس از حزب جمهوری‌خواه عضو مجلس نمایندگان ایالات‌متحده آمریکا شود. مایک پمپئو مانند رکس تیلرسون و دونالد ترامپ قبل از ورود به عالم سیاست به تجارت مشغول بوده و اداره یک شرکت نفتی فعال درزمینه ی عرضه و توزیع تجهیزات نفتی را بر عهده داشته است. پمپئو در انجمن ملی سلاح آمریکا عضویت دارد که بعد از هر بار

تیراندازی مرگبار در این کشور مورد انتقاد گسترده از سوی مردم و محافل مخالف آزادی سلاح در آمریکا قرار می‌گیرد.

گزینه ترامپ برای تصدی وزارت خارجه چه در زمان عضویت در مجلس نمایندگان و چه در زمان حضور خود به‌عنوان رئیس آژانس اطلاعات مرکزی آمریکا مواضع تند و خصمانه ای را علیه ایران اتخاذ کرده است. او ایران را بزرگ‌ترین حامی تروریسم می‌داند و معتقد است هدف دولت ایران نابودی آمریکا است. همچنین معتقد است در طول سال‌های پس از انقلاب اسلامی ایران این کشور منشأ اصلی تعارضات منطقه خاورمیانه (غرب آسیا) بوده است. در این چارچوب فکری او در سال ۲۰۱۶ گفته است که اقدامات کنگره آمریکا علیه ایران باید موجب تغیر رفتار و درنهایت تغییر نظام سیاسی این کشور شود.

پمپئو در یک موضع‌گیری بی‌سابقه خواستار اعدام «ادوارد اسنودن» مأمور اطلاعاتی آمریکایی پناهنده شده به روسیه شده است و مخالف تعطیلی زندان گوانتانامو است که در آن زندانیان به طرز فجیعی شکنجه می‌شوند. پمپئو معتقد است آمریکا باید از طریق اقدام نظامی سخت در کره شمالی دخالت کرده و رژیم این کشور را تغییر دهد. در مورد روسیه او معتقد است این کشور در انتخابات سال ۲۰۱۶ آمریکا دخالت داشته است ولی این دخالت به میزانی نبوده که نتیجه انتخابات را تغییر دهد.

۴.روند تغییرات در دولت ایالات‌متحده آمریکا

در طول بیش از یک سال که دونالد ترامپ زمام امور ایالات‌متحده آمریکا را بر عهده گرفته است، دولت این کشور دچار تغییراتی در پست‌های کلیدی و حساس شده است. در اولین ماه آغازین دولت ترامپ مایکل فلین، مشاور امنیتی جنجالی ترامپ، در پی انتشار گزارش‌هایی درباره تماس تلفنی‌اش با سفیر روسیه در رابطه با تحریم‌های دولت اوباما علیه مسکو، از مقام خود کناره‌گیری کرد و جای خود را به مک مکستر داد. چند ماه پس از رفتن فلین از دولت ترامپ، در ۲۷ جولای ۲۰۱۷ «درِک هاروی»، مدیر بخش خاورمیانه در شورای امنیت ملی نیز که با فلین به کاخ سفید آمده بود، برکنار شد.

در ۱۸ آگوست ۲۰۱۷ نیز «استیو بنن» استراتژیست ارشد کاخ سفید عزل شد که گفته می‌شود بسیاری از متون سخنرانی ترامپ را در طول مبارزات انتخاباتی می‌نوشته است. بنن مهاجران را مسبب اصلی مشکلات آمریکا می‌دانست و برخی او را مهم‌ترین چهره راست‌های افراطی در دولت آمریکا به شمار می آوردند. بعد از برکناری وی جایگزینی برای او به‌عنوان «استراتژیست ارشد» در نظر گرفته نشد. بعد از عزل بنن، «سباستین گورکا» نیز که از افراد نزدیک به او محسوب می‌شد، از سمت معاون مشاور امنیت ملی کنار گذاشته شد.

۱۸ فوریه ۲۰۱۷ «گرک دیر» مدیر ارشد مسائل نیمکره غربی در شورای امنیت ملی کاخ سفید از مقام خود برکنار شد. ۳۰ مارس ۲۰۱۷ نیز «کتی والش» معاون رئیس ستاد کارکنان کاخ سفید از سمت خود در دولت استعفا داد. برکناری «جیمز کومی» رئیس پلیس فدرال ایالات‌متحده در ۹ می ۲۰۱۷ یکی از جنجال‌برانگیزترین عزل‌های دونالد ترامپ است که گفته می‌شود به دلیل مواضع کومی در قبال تحقیق درباره دخالت روسیه در انتخابات ۲۰۱۶ ریاست جمهوری آمریکا

بوده است.خبر کنار رفتن «هپ هیکس» مدیر ارتباطات کاخ سفید پس از تحقیق از او در مورد پرونده دخالت روسیه در انتخابات سال ۲۰۱۶ آمریکا و تغییر جان کلی رئیس ستاد کارکنان کارخ سفید، از آخرین مواردی هستند که در مورد سلسله تغییرات در کاخ سفید مطرح شده‌اند اما هنوز قطعی نیستند.

اما شاید هیچ‌کدام از این تغییرات به‌اندازه جایگزینی رکس تیلرسون با مایک پمپئو در رفتار سیاست خارجی دولت ترامپ اثرگذار نباشد. از زمان آغاز به کار دولت ترامپ، سه گروه عمده از قدرت تأثیرگذاری برخوردار بوده‌اند؛ «اعضای خانواده ترامپ» مانند جرد کوشنر و ملانیا ترامپ، «جمهوری خواهان سنتی» مانند جیمز متیس وزیر دفاع، رکس تیلرسون وزیر خارجه، مک مستر مشاور امنیت ملی و جان کلی رئیس ستاد کارکنان کاخ سفید و «راست‌گرایان افراطی» مانند مایک پمپئو. روش جمهوری خواهان سنتی در پیگیری اهداف دولت ترامپ مبتنی بر نوعی هزینه-فایده و عقلانیت منطقی است و حاضر نیستند به قیمت تحقق خواسته‌های رئیس جمهور هر هزینه‌ای را بر ایالات‌متحده تحمیل کنند. برجام نمونه بارز این مسئله است که گفته می‌شود رکس تیلرسون نقش مهمی در اقناع ترامپ برای تمدید تعلیق تحریم‌ها و پایبندی حقوقی به آن داشته است. در مقابل راست‌گرایان افراطی به‌اندازه جمهوری خواهان سنتی از عقلانیت منطقی پیروی نمی‌کنند و بعید نیست خواسته‌های ترامپ را به قیمت هزینه‌های گزاف سیاسی بین‌المللی محقق کنند.

جایگزینی تیلرسون با پمپئو و وجود اخباری جدی مبنی بر کنار رفتن جان کلی رئیس ستاد کارکنان کاخ سفید نشان می‌دهد روند قدرت گیری و یکه‌تازی راست‌گرایان افراطی در دولت ترامپ با شیب نسبتاً تندی در حال صعود است و چه‌بسا با قدرت گیری این طیف باید منتظر تغییر در وزارت دفاع این کشور نیز باشیم.

۵.تأثیر تغییر در دولت آمریکا بر موضوعات مهم سیاست خارجی این کشور

موضوعاتی که می‌توانند تحت تأثیر تغییر به وجود آمده در دولت ایالات‌متحده واقع شوند را می‌توان در چهار دسته کلی قرار داده و سپس تأثیرات احتمالی را روی هرکدام با روی کار آمدن مایک پمپئو بررسی کرد. در این راستا سطوح «بین‌المللی»، «منطقه‌ای»، «فرا منطقه‌ای» و «مسائل داخلی جمهوری اسلامی ایران» مطرح هستند که مهم‌ترین موضوعات شامل مسئله توافق هسته‌ای و توان دفاعی موشکی ایران، مذاکره با کره شمالی، رابطه با روسیه و اروپا، نقش‌آفرینی آمریکا در معادلات مربوط به بحران سوریه، مسائل مربوط به کشورهای عراق، یمن، قطر و فلسطین اشغالی و حمایت از اپوزیسیون جمهوری اسلامی در ذیل هرکدام دسته‌بندی می‌شوند. در ادامه موضوعات پیش‌گفته ذیل سطوح چهارگانه بیان و موردبررسی قرار می‌گیرند.

۵-۱. سطح بین‌المللی

در سطح بین‌المللی دو موضوع توافق هسته‌ای و فشار برای محدودسازی توان دفاعی موشکی ایران در قلمرو سیاست خارجی ایالات‌متحده آمریکا قرار دارد که ازیک‌طرف به‌صورت مستقیم منافع جمهوری اسلامی ایران را تحت تأثیر قرار می‌دهد و از طرفی دیگر با آمدن مایک پمپئو بجای رکس تیلرسون انتظار می‌رود رویکرد آمریکا در رابطه با آن‌ها دستخوش تغییراتی شود. ترامپ نیز در نشست خبری که بعد از اعلام خبر برکناری تیلرسون شرکت کرد گفت که با تیلرسون در مورد برجام اختلاف‌نظر داشته است و پمپئو در این زمینه به وی نزدیک‌تر است.

آخرین موضع آمریکایی‌ها در مورد برجام ایجاد تغییر در آن است تا تعهد حقوقی خود را نسبت به آن حفظ کنند. چهار شرط عبارت‌اند از: ۱- از ایران خواسته شود تا اجازه دهد

بازرسی‌های فوری از هر مرکزی که بازرسان بین‌المللی درخواست می‌کنند صورت پذیرد، ۲- از اینکه ایران «هیچ‌گاه» به بمب اتمی دسترسی پیدا نخواهد کرد اطمینان حاصل شود، ۳- تاریخ انقضایی برای تعهدات برجامی ایران وجود نداشته باشد و ۴- بین فعالیت‌های هسته‌ای و ساخت موشک‌های دوربرد ارتباط برقرار شود.

درحالی‌که اخباری مبنی بر رضایت آمریکایی‌ها برای دست‌نخورده باقی ماندن برجام در صورت اقدام اروپایی‌ها علیه توان دفاعی موشکی ایران منتشر شده است (نامه دولت آمریکا خطاب به دیپلمات‌های اروپایی مقیم در آمریکا که در ۱۸ فوریه ۲۰۱۸ توسط خبرگزاری رویترز فاش شد)، انتصاب مایک پمپئو می‌تواند این روند را سست کند. اگر وزیر خارجه جدید آمریکا بتواند روی اعتماد کنگره را گرفته و گفته‌های خود را عملی کند، توافق هسته‌ای بیش‌ازپیش به سمت خروج آمریکا از آن حرکت خواهد کرد.

اما وجود اخباری مبنی بر اینکه ترامپ به دست‌نخورده ماندن برجام در صورت اقدام علیه برنامه موشکی ایران توسط اروپایی‌ها رضایت خواهد داد، این روند را تقویت می‌کند که پمپئو نیز خود را با ترامپ هماهنگ کرده و بر اعمال تحریم‌های بیشتر بر ایران با تمرکز بر توان دفاعی موشکی آن روی آورد. به‌هرروی با انتصاب پمپئو رویکرد آمریکا در تحریم گسترده و بیشتر ایران تشدید خواهد شد.

یکی دیگر از ابعاد تأثیرگذاری ورود مایک پمپئو به وزارت خارجه آمریکا، اختلال در کار کمیته تیلرسون-جانسون است. وزیر خارجه آمریکا در ۲۲ ژانویه ۲۰۱۸ بعد از سفر به انگلستان و دیدار با بوریس جانسون وزیر خارجه این کشور ادعا کرد برای بررسی تغییر در برجام کمیته‌ای تشکیل شده است. وی در ادامه سفر خود در لهستان اعلام کرد که توانسته است موافقت

بازیگران کلیدی اروپایی ازجمله فرانسه و آلمان را برای مشارکت در این کمیته جلب کند. روی کار آمدن پمپئو می‌تواند موجب وقفه در کار این کمیته شود که دو نتیجه در پی خواهد داشت؛ اول اینکه ترامپ برای همراه سازی اروپا در مورد برجام شکست بخورد و دوم اینکه بعد از ارسال پیام ترامپ، اروپا پیام آمریکا را دریافت کرده و برای اعمال تحریم‌های بیشتر علیه ایران با این کشور همراه شود. از پیامدهای نتیجه اول این است که یا آمریکا از برجام خارج شود و یا اینکه تصمیم خود برای خروج از برجام را به تعویق اندازد.(خبر رویترز در مورد تحریم قدرت‌های اروپایی علیه ایران برای راضی کردن ترامپ، ۱۸ مارس ۲۰۱۸)

۵-۲. سطح فرا منطقه‌ای

یکی از موضوعات مهم در این سطح بحث مذاکرات احتمالی آتی آمریکا و کره شمالی است. کره شمالی با ارتقاء توان بازدارندگی خود در پی مذاکره با امریکا و آغاز فرایند کنترل تسلیحات است. در این چارچوب آمادگی آمریکا برای اعطای امتیازاتی مانند توقف رزمایش مشترک این کشور با کره جنوبی و ژاپن از حداقل‌های لازم برای موفقیت مذاکرات احتمالی محسوب می‌شود. روی کار آمدن مایک پمپئو و مواضع وی در مورد کره شمالی رویکرد آمریکا را در مورد این کشور سخت‌گیرانه‌تر کرده و ریسک شکست مذاکرات احتمالی را افزایش می‌دهد.

انتصاب مایک پمپئو به‌عنوان وزیر خارجه ایالات‌متحده آمریکا احتمالاً جهش شدیدی در رویکردهای آمریکا نسبت به روسیه ایجاد نخواهد کرد و انتظار می‌رود با توجه به مواضع وی در مورد موضوع دخالت‌های روسیه در انتخابات سال ۲۰۱۶ آمریکا، خود را با دونالد ترامپ هماهنگ کند.

اما رویکرد آمریکا در مورد اروپا و مسائل مطرح فی‌مابین ازجمله بحث ایران، ناتو و تعرفه‌های تجاری سخت‌گیرانه‌تر خواهد شد. با آمدن پمپئو تیم ترامپ برای اصرار بر روی مواضع خود در مورد موضوعاتی مانند لزوم افزایش سهم کشورهای اروپایی در بودجه ناتو و اعمال تعرفه بر روی کالاهای وارداتی از اروپا منسجم‌تر خواهد شد. همچنین انتظار می‌رود فشار دستگاه دیپلماسی ایالات‌متحده با سکان‌داری مایک پمپئو بر اروپایی‌ها جهت افزایش تحریم‌ها علیه ایران تشدید شود.

۵-۳. سطح منطقه‌ای

در سطح منطقه غرب آسیا احتمالا جمع‌بندی دولت آمریکا در مورد سوریه تغییری نخواهد کرد. همچنین دستور کار دولت این کشور در مورد عراق مشخص و تقریباً بدون اختلافی محسوس است. در حمایت از رژیم اشغالگر صهیونیستی نیز احتمالاً رویکرد آمریکا تشدید خواهد شد و راهبرد معامله قرن آمریکا با جدیت پیگیری خواهد شد. انتظار می‌رود بعد از انتصاب مایک پمپئو به‌عنوان وزیر خارجه آمریکا، فشارها بر قطر افزایش پیدا کند و موجب بازگشت این کشور به جمع کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس شود. انتصاب پمپئو احتمالاً ایالات‌متحده را با سعودی‌ها در مواردی مانند جنایات آن‌ها در یمن همراه‌تر خواهد کرد. به‌صورت کلی حضور پمپئو در کسوت وزیر خارجه ایالات‌متحده موجب انسجام جبهه ضد ایرانی در منطقه می‌شود.

۵-۴. مسائل داخلی ایران

انتصاب رئیس آژانس اطلاعات مرکزی آمریکا -که وظیفه جاسوسی برای این کشور در سایر کشورها را نیز بر عهده دارد- به‌عنوان وزیر خارجه، احتمالاً موجب افزایش سیاست متخاصمانه آمریکا علیه ایران خواهد شد. در این چارچوب به‌احتمال‌زیاد ورود آمریکا به مباحث حقوق بشری ایران باهدف پرونده‌سازی و ایجاد فشار بین‌المللی پررنگ‌تر می‌شود. به‌ویژه اینکه

مایک پمپئو یکی از سه نفر عضو مجلس نمایندگان آمریکا است که در سال ۱۳۹۴ با نگارش نامه‌ای خواستار حضور در ایران و دیدار بدون نظارت با افرادی که به جرم جاسوسی بازداشت شده‌اند است. به‌صورت کلی با انتصاب پمپئو به‌عنوان وزیر خارجه آمریکا همراهی و هماهنگی وزارت خارجه آمریکا و آژانس اطلاعات مرکزی این کشور در پیشبرد اقدامات متخاصمانه علیه ایران افزایش پیدا خواهد کرد.

در این راستا احتمالاً شاهد حمایت برجسته‌تر آمریکا از گروه‌های اپوزیسیون ایران خواهیم بود. برنامه‌ریزی برای ایجاد آشوب‌های داخلی در ایران در چارچوب سیاست کلی بی‌ثبات‌سازی ایران نیز می‌تواند به‌صورت برجسته‌تری در دستور کار وزارت خارجه و آژانس اطلاعات مرکزی این کشور قرار گیرد.

۶. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

انتصاب مدیر آژانس اطلاعات مرکزی آمریکا به‌عنوان وزیر خارجه می‌تواند مهم‌ترین موضوعات سیاست خارجی این کشور را که مرتبط با منافع ملی جمهوری اسلامی ایران است را در چهار سطح: «بین‌المللی»، «منطقه‌ای»، «فرا منطقه‌ای» و «مسائل داخلی جمهوری اسلامی ایران» تحت تأثیر قرار دهد.

در سطح بین‌المللی احتمالاً تغییر در دولت آمریکا موجب تشدید رویکرد سخت‌گیرانه این کشور در قبال برجام و بحث توان دفاعی موشکی ایران خواهد شد. همچنین حضور پمپئو به‌عنوان وزیر خارجه دولت آمریکا می‌تواند موجب اختلال در فرایندی شود که وزیر خارجه سابق، رکس تیلرسون با اروپایی‌ها برای حل‌وفصل مسئله برجام به توافق رسیده بود.

در سطح فرا منطقه‌ای، انتصاب پمپئو می‌تواند به موفقیت مذاکرات احتمالی آتی آمریکا و کره شمالی ضربه بزند. هرچند انتظار نمی‌رود با آمدن پمپئو جهش مثبت یا منفی محسوسی در روابط روسیه و آمریکا ایجاد شود، ولی احتمالاً آمریکا در موضوعاتی که با اروپایی‌ها چالش دارد –به‌ویژه بحث بودجه ناتو- سخت‌گیرانه‌تر عمل خواهد کرد.

در سطح منطقه‌ای به‌احتمال‌زیاد تغییری در رویکرد آمریکا نسبت به معادلات فعلی سوریه و عراق ایجاد نخواهد شد. درحالی‌که احتمالاً حمایت آمریکا از رژیم اشغالگر صهیونیستی تشدید خواهد شد. همچنین انتظار می‌رود فشار روی قطر برای بازگشت به جمع کشورهای حاشیه خلیج‌فارس افزایش پیدا کند. به‌صورت کلی با ورود پمپئو به وزارت خارجه آمریکا جبهه ضد ایرانی در منطقه غرب آسیا منسجم‌تر شده و ایالات‌متحده همراهی و هماهنگی بیشتری با سیاست‌ها و اقدامات عربستان سعودی از خود نشان خواهد داد.

در سطح مسائل داخلی ایران نیز ورود و دخالت ایالات‌متحده پررنگ‌تر شده و مسائلی مانند بحث حقوق بشر به‌صورت برجسته‌تری مطرح خواهند شد. همچنین انتظار می‌رود حمایت آمریکا از گروه‌های اپوزیسیون و برنامه‌ریزی برای بی‌ثبات‌سازی داخلی ایران به‌صورت ویژه در دستور کار مشترک آژانس اطلاعات مرکزی و وزارت خارجه ایالات‌متحده آمریکا قرار خواهد گرفت.

به‌عنوان نتیجه‌گیری نهایی انتظار می‌رود با انتصاب مایک پمپئو به‌عنوان وزیر خارجه ایالات‌متحده آمریکا رویکردهای این کشور در عرصه سیاست خارجی افراطی‌تر شده و البته مخالفت‌هایی را نیز در محافل سیاسی بین‌المللی برانگیزد.

انتصاب پمپئو به‌عنوان وزیر خارجه آمریکا در ادامه تغییرات کاخ سفید موجد پیامدهایی بر مهم‌ترین موضوعات سیاست خارجی این کشور خواهد بود. کارشناسان اندیشکده راهبردی تبیین طی یک جلسه گروه متمرکز این موضوع را موردبررسی قرار داده‌اند.

نشانی ما در شبکه‌های اجتماعی

@ Tabyincenter

نشانی پایگاه اینترنتی: Tabyincenter.ir

شماره تماس جهت اعزام سخنران: ۰۲۱ - ۲۶۱۵۳۲۳۹